

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula Casuum Conscientiæ

In Qva Agitur De Præceptis Ecclesiæ, De Officio Confessarii, Ac De
Censuris

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Articulus VII. Quinam à præcepto ieiunii dispensare possunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41572

exiguus, vt factores, barbitonfores, &c. Et si aliqui generat in omnes operarios excusent.

Artifices illi qui à ieiunio excusantur, quando laborant, et si aliquo ieiunii die non laborent, non debent tunc cogi ad ieiunium; quin potius ratio postulat, vt sapius comedendo vires ex precedenti labore debilitatas, reficiant, & ad sequentem laborem componant.

Excusantur quoque à ieiunio, qui longum iter pedibus conficiunt: vocatur autem longum iter, quod ex 12. aut 15. milliariis Italicis constat, quibus respondent sex, aut septem leuca Gallicae communes. Non tamen excusantur qui equo iter faciunt; quod intelligendum puto communiter, quia interdum spectata itineris longitudine, locorum asperitate, Cœli inclementia, viatoris complexione, & similibus circumstantiis, itineratio adeo difficilis redditur vt à præcepto ieiunii excuset.

Opera etiam pietatis interdum à ieiunio excusant, vt dum quis concionando, docendo, libros scribendo infirmis curando, Sacramenta administrando &c. notabiliter defatigatur: adeo vt non possit eiusmodi opera debite exercere, si ieiunet.

Denique à ieiunio excusantur *pauperes*, qui hora prandii carent cibis ad integram refectionem necessariis. Illi enim sapius in die comedere possunt. Imò & interdum à carnibus abstinere non tenentur, defectu aliorum ciborum, quibus sufficienter sustentari possint.

ARTICVLVS VII.

Quinam à præcepto ieiunii dispensare possint.

RESPONDEO I. Summum Pontificem posse aliquē valide dispensare à præcepto ieiunii, etiam nulla rationabili causa intercedente. Quia cum sit præceptum iuris positiui humani, potest summus

D 4

Ponti-

Pontifex in eo, sine causa validè dispensare, quam non licitè.

Respondeo 2. Episcopum non posse sine causa rationabili, suum subditum validè dispensare in communi lege ieiunii; eo quod tale ieiunium per sedem Apostolicam inductum est, in quam Episcopus non habet auctoritatem. Vnde sic dispensatus non est per se loquendo, liber ab obligatione ieiunandi; adeoque peccat mortaliter non ieiunando, nisi bona fide excusetur.

Respondeo 3. quando causa non ieiunandi est perspicua, præceptum ieiunii non obligare, ac proinde tunc non esse necessariam dispensationem. Quando verò est dubia, ad eundem esse Superiorem; nempe Episcopum, vel eius Vicarium Generalem, aut si illi commodè adiri non possunt, propriam Parochum qui non ex iure, sed ex consuetudine, in eo casu validè, & licitè cum aliquo dispensare potest.

Respondeo 4. quando causa dispensandi est dubia, Superiorem posse, & debere dispensationem absolute concedere, non autem rem in conscientiam subditi relinquere, ut à plerisque Superioribus scrupulosius fieri solet; qui hoc dispensandi modo subditos peccandi periculo manifestè exponunt. Et quod circa ieiunium observamus, ad horas canonicas, aliæque præcepta Ecclesiastica applicari debet.

Respondeo 5. posse interdum ex graui causa, transferri ieiunium Ecclesiasticum in aliam diem, auctoritate Episcopi. Vnde quando dies S. Mathiæ contingit in prima die quadragesimæ aut die præcedenti, congruum est ut illius ieiunium transferatur in diem Sabbati præcedentem, ut ea ratione materia peccandi multis subtrahatur.